

Train de Trainer Programma

Een voorbeeld van hoe Europese trainers van mbo-organisaties zijn getraind om de training 'All on Board' samen te stellen en te organiseren.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

INHOUD

INTRODUCTIE	2
Dag 1 - WELKOM EN INTRODUCTIE.....	3
Dag 2 – INTRODUCTIE EN KENNIS VAN INCLUSIE	4
Dag 3 – NETWERKEN, STUDENTBETROKKENHEID en BEGELEIDINGSVAARDIGHEDEN	7
Dag 4 – COMMUNICATIE EN BEGELEIDINGSVAARDIGHEDEN	11
Dag 5 – KWALITEIT EN EVALUATIE	13
BIJLAGE 1 FORMAT INDIVIDUEEL TRAINERSPLAN	16
BIJLAGE 2 GROEPSREGELS.....	21
BIJLAGE 3 ROLLENSPEL.....	22
BIJLAGE 4 TEKENING HAND.....	23

INTRODUCTIE

Train de Trainer Programma

Dit train de trainer programma heeft betrekking op de training 'All on Board', een training over het onderwerp inclusie voor mbo-docenten, jongerenwerkers, leerplichtambtenaren en praktijkopleiders die in eenzelfde regio werken. Door het volgen van de training zijn de begeleidingsvaardigheden van deze professionals verbeterd. Zij hebben meer kennis van het onderwerp inclusie, kunnen de nieuwe vaardigheden inzetten in de eigen werkomgeving en kunnen bewustzijn vergroten van een inclusieve gemeenschap in hun eigen organisatie en regio.

Met de trainingshandleiding 'All on Board' en het bijbehorende handboek 'Hoe inclusief mbo vormgegeven kan worden', kunnen trainers een training samenstellen en organiseren, aangepast aan een lokale/regionale situatie. Een train de trainer programma kan trainers ondersteunen in het samenstellen en organiseren van een eigen training.

Dit train de trainer programma geeft een voorbeeld van hoe trainers van verschillende Europese mbo-organisaties zijn getraind om een training in hun eigen land samen te stellen en te organiseren.

TRAIN DE TRAINER – PROGRAMMA

Dag 1 - WELKOM EN INTRODUCTIE

Locatie: De Kapel

	Tijd	Wat	Doel	Benodigd materiaal	Trainer
1	15 min 18.15-18.30	Kennis maken <u>Werk methode</u> Korte ronde introductie deelnemers (naam, organisatie en motivatie voor de training)	Kennismaken	-	Marloes neemt de leiding
2	30 min 18.15-18.45	Introductie doel, programma en trainers <u>Presentatie</u> De trainer geeft een introductie over het doel, de structuur en het programma van de training. (10 min) <u>Methode</u> De trainers interviewen elkaar voor de groep – vragen over rol, motivatie en ervaring (20 min)	Introductie training en trainers	Beamer	Marloes Katja neemt de leiding
3	120 min 19.00-21.00	Diner + deelnemers ontvangen document met geschiedenis namen, deelnemers worden naar hun plaatsen gewezen.	Kennismaken	Document geschiedenis namen: https://www.behindthename.com/names/usage/history	Margret neemt de leiding
4	21.00-22.00	Onderzoek manieren om kennis te maken <u>Methode</u> De groep staat in een cirkel met een bal, gooi de bal naar iemand en stel een vraag: - (ronde één) werk, privé/familie, ervaring, hobby/vakantie, etc. Alle vragen zijn goed! - (ronde twee) Wat valt je op wanneer je kijkt naar de geschiedenis van jouw naam? - (Ronde drie) Welke verwachtingen heb je van dit train de trainer programma? (20 min per ronde)	Verschillende manieren van kennismaken ervaren	Een bal Document geschiedenis namen Flip over	Marloes neemt de leiding

Dag 2 – INTRODUCTIE EN KENNIS VAN INCLUSIE

Locatie: ROC de Leijgraaf

	Tijd	Wat	Doel	Benodigd materiaal	Trainer
1	90 min 09.00-10.30	<p>Introductie project and formele resultaten</p> <p><u>Presentatie</u> Trainer geeft een introductie over de achtergrond/inhoud van het project inclusief en toegankelijk mbo + trainingshandleiding/handboek (30 min)</p> <p><u>Verwerkingsopdracht</u> De deelnemers bekijken de trainingshandleiding en het handboek in duo's. Trainers beantwoorden vragen. (60 min)</p>	Bekend raken met het project, de trainershandleiding en het handboek	<p>PPT presentatie</p> <p>Kopieën van trainershandleiding en het handboek</p>	<p>Marloes</p> <p>Marloes neemt de leiding</p>
2	30 min 10.30-11.00	Koffie pauze			
3	60 min 11.00-12.00	<p>Onderzoek manieren om kennis te maken</p> <p><u>Methode</u> Elkaar leren kennen BINGO (30 min)</p> <p><u>Afsluitend gesprek in groep:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat vind je van de gebruikte methode? • Heb je ervaring met andere methoden? • Wat zou je in jouw training gebruiken en waarom? (30 min) <p><i>Er is wellicht tijd om een methode uit te proberen die een van de deelnemers in brengt.</i></p>	<p>Verschillende manieren van kennismaken ervaren</p> <p>Bingo: elkaar leren kennen door elkaar vragen te stellen, elkaars namen te noteren, en verschillen en overeenkomsten ontdekken.</p>	<p>http://www.sdcda.org/office/girlsonly/toolkit/toolkit/got-02-getting-to-know-you.pdf</p> <p>Bingo kaarten</p>	Katja neemt de leiding
4	60 min 12.00-13.00	Lunch pauze			
5	60 min 13.00-14.00	<p>Reflectie van het onderwerp inclusie (in mbo)</p> <p><u>Methode</u> Speeddaten over verschillen en overeenkomsten: iedere 3 minuten praten de</p>	Deelnemers reflecteren op eigen ideeën	Stopwatch/Toeter	Katja neemt de leiding

		<p>deelnemers met een nieuwe partner in de groep over overeenkomsten en verschillen tussen beiden. Onderwerpen waarover gesproken kan worden zijn hobby's, sport, koken, etc. (30 min)</p> <p><u>Presentatie</u> Deelnemers kijken de film 'All that we share' (10 min)</p> <p><u>Afsluitend gesprek in de groep:</u> Een discussie over het speeddaten en de film met behulp van een aantal vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op welke manieren laten we mensen toe of sluiten we ze uit? • Hoe ervaar je inclusie/uitsluiting in je eigen omgeving/organisatie? (20 min) 	en ervaringen met het onderwerp inclusie.	<p>https://youtu.be/jD8tjhVO1Tc</p> <p>Flip over</p>	Marloes neemt de leiding
6	45 min 14.00-14.45	<p>Onderzoek het onderwerp van inclusie (in mbo) <u>Methode</u> Deelnemers onderzoeken (met behulp van google, handboek etc.) individueel, of met een collega van hetzelfde land, het onderwerp inclusie (in mbo). Met behulp van de volgende vragen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat zijn Europese ontwikkelingen van definities? • Hoe gaan we om met het onderwerp in onze eigen organisatie/regio? • Hoe zou ik de termen inclusie en mbo-studenten omschrijven? • Op welke manier is inclusief werk mogelijk of niet mogelijk in de dagelijkse werkomgeving van de deelnemer? (60 min) 	Deelnemers vergaren kennis en meningen over het onderwerp inclusie		Marloes neemt de leiding
7	15 min 14.45-15.00	Koffie pauze			
8	45 min 15.00-15.45	<p>Onderzoek het onderwerp van inclusie (in mbo) <u>Afsluitend gesprek in de groep:</u> Uitwisselen bevindingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wat zegt Europa? • Hoe ga je om met het onderwerp in je eigen organisatie/regio? • Kunnen we tot één beschrijving komen van inclusie voor mbo-studenten? • Wat maakt inclusie moeilijk? 	Deelnemers vergaren kennis en meningen over het onderwerp inclusie	Flip over	Marloes/Katja Marloes neemt de leiding

9	60 min 15.45-16.45	<p>Individueel trainingsplan</p> <p><u>Presentatie</u></p> <p>Aan het eind van het train de trainer programma, zouden deelnemers tot een individueel trainingsplan moeten komen, gebaseerd op de algemene trainingshandleiding. De trainer legt dit uit en introduceert het format voor het individuele trainingsplan. (10 min)</p> <p><u>Methode</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers hebben een discussie in groepjes van drie: Deel 1 (definieer en plan) 'Introductie and Kennis van Inclusie' in de handleiding/handboek – kan ik er als trainer mee werken, wat zou ik wel doen/niet doen/veranderen? (20 min) • Daarna nemen de deelnemers individueel de tijd om een persoonlijk trainingsplan te maken. (30 min) 	Deelnemers komen tot een individueel trainingsplan	Format individueel trainingsplan (bijlage 1)	Marloes Katja neemt de leiding
10	15 min 16.45-17.00	<p>Afsluiting dag 2</p> <p>Reflectie met de groep op de dag</p>			Katja
11	17.30-	Diner Restaurant Euterpe			

Dag 3 – NETWERKEN, STUDENTBETROKKENHEID en BEGELEIDERSVAARDIGHEDEN

Locatie: ROC de Leijgraaf

	Tijd	Wat	Doel	Benodigd materiaal	Trainer
1	15 min 09.00-09.15	Dagprogramma Presentatie Trainer legt het dagprogramma uit	Overzicht van de dag	Programma overzicht	Margret
2	60 min 09.15-10.15	<p>Het onderwerp netwerken</p> <p><u>Presentatie:</u> Introductie van het onderwerp netwerken: wat is het en waarom is het belangrijk?</p> <p><u>Methode</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Maak een tekening van jezelf op het midden van de pagina. Zet daarna de namen van de mensen met wie je je verbonden voelt naast je tekening. De mensen die je het meest beïnvloeden in je beslissingen zet je dichtbij en anderen wat verder weg op het papier. Zet zoveel mogelijk mensen op het vel papier. Denk aan vrienden, familie, collega's, leden van de sportclub of mensen van het vrijwilligerswerk etc. (20 min) • Hetzelfde als hierboven, maar zet dan een student die je kent (je mag een andere naam gebruiken) in het midden zet namen of rollen op het vel papier. Bespreek daarna met je buurman waarom je het op deze manier getekend hebt en waar je de ouders hebt neergezet etc. Je praat met elkaar over jouw rol en je wel en niet kan doen met betrekking tot de student en zijn netwerk. Bespreek ook hoe je de student kunt helpen netwerken. (20 min) <p><u>Afsluitend gesprek met de groep:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Delen bevindingen • We vertellen het voorbeeld van JIM in Oss. Wat denk je hiervan? Is dat een idee? • Was je je bewust van je eigen netwerk? 	Bewustzijn bij de deelnemers over het onderwerp netwerken.	Presentatie over het onderwerp met behulp van de handboek deel 4. Blanco pagina's A3	Margret neemt de leiding

		<ul style="list-style-type: none"> Hoe kunnen we jongeren helpen netwerken? (20 min) We bereiden vragen voor de studenten over begeleiding en netwerken voor, na de koffie pauze. Bijvoorbeeld: Hoe zien studenten hun eigen netwerk en hoe kan je het netwerk gebruiken? 			
3	15 min 10.15-10.30	Koffie pauze			
4	45 min 10.30-11.15	Studentbetrokkenheid Studenten van Entree spreken over inclusie/netwerken (misschien een interview voorbereiden met een aantal Entree studenten) De studenten introduceren zichzelf kort en de groep kan hen vragen stellen.		Vorbereiding met team coördinator	Margret neemt de leiding
5	60 min 11.15-12.15	Het onderwerp netwerken <u>Methode:</u> Deelnemers bereiden een werkmethode voor die de eigen deelnemers uitdaagt. Er wordt gewerkt in kleine groepen van 3 à 4 mensen. <ul style="list-style-type: none"> Bespreek/denk over de manier waarop jij of jouw organisatie werkt met betrekking tot dit onderwerp. Wissel goede ideeën uit (bijv. Op een flip over). Ieder groep heeft tenminste 1 idee, maar mag ook meer zijn. Wat is belangrijk in de eigen organisatie en regio om inclusieve educatie te kunnen bieden? <u>Afsluitend gesprek met de groep:</u> <ul style="list-style-type: none"> Heb je ervaringen met andere methoden? Wat zou je gebruiken in jouw training en waarom? 	Deelnemers worden uitgedaagd om hun rol als trainer te nemen	Flip over	Katja neemt de leiding
6	60 min 12.15-13.15	Lunch pauze			
7	60mn 13.15-14.15	Vaardigheden van begeleiders <u>Methode</u> We beginnen met een film van Ray Charles (Kleine Ray wordt blind): welke begeleidingsvaardigheden zie je hier? Welke vaardigheden heb je nodig wanneer je begeleid in inclusief en toegankelijk mbo? Iedereen werkt voor zichzelf. Noteer één vaardigheid per post-it We plakken de vaardigheden op de muur en kijken naar de categorieën. We bespreken		Ray Charles: https://youtu.be/ayI2X5zfUAk	Margret neemt de leiding

	<p>dit en vergelijken het met de trainershandleiding waarin beschreven is wat je in jouw training terug wil zien.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Begrip van het belang van het eerste contact <ul style="list-style-type: none"> - Observatie op een professionele manier - creëren van vertrouwen vanaf het eerste moment - Interpersoonlijke chemie - Ken je grenzen - Leren werken in multi-professionele netwerken - Ontwikkelen emotionele intelligentie en gedragsaanpassing - Ondersteunen student - Leren kennen van de achtergrond, interesses, falen etc. van iedere student - Bewust zijn van lichaamstaal - Leren luisteren <ul style="list-style-type: none"> - Leren herkennen en begrijpen van individuele behoeften van studenten - Leren motiveren en activeren vaan het leerproces van de student - Leren over positieve pedagogiek en ontwikkelen van probleem oplossende vaardigheden <p>Inventariseren – Film Seligman : We spelen een stuk van de film. Hoe veel herken je en welke vaardigheden zijn relevant voor jou? Is dit een film die je zou gebruiken of heb je andere ideeën?</p> <p><u>Methode</u> Klas- of groepsregels</p> <p>Eerste stap: formulier alleen invullen. Tweede stap: studenten vullen het formulier in kleine groepen in Derde stap: de hele groep samen bepalen de regels en ondertekenen het formulier</p> <p>Vragen op het formulier:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naam van de groep - Deelnemers - Groepsregels (5) - Wat doen we als iemand zich niet aan de regels houdt? - Datum en handtekeningen <p>Als het nodig is, herhaalt de docent bovenstaande gedurende het schooljaar met de studenten.</p>		<p>Methode groepsregels (Bijlage 2)</p>	<p>Katja neemt de leiding</p>
--	--	--	---	-------------------------------

10	14.15-15.15	<p>Method</p> <ul style="list-style-type: none"> Deelnemers hebben een discussie in drie groepen over het onderwerp van de dag – kan ik ermee werken als trainer, wat zou ik doen/niet doen/ veranderen? (30 min) Daarna nemen de deelnemers de tijd om individueel een start te maken met een persoonlijk trainingsplan. (20 min) 			Margret neemt de leiding
10	15 min 15.15-15.30	<p>Afsluiting dag 3</p> <p>Reflectie met de groep op de dag en filmpje van gepersonaliseerde handdrukken</p>		Filmpje handdrukken https://youtu.be/10jgcyfC2r8	Katja
11	17.30-22.00	Sociale evenement – bezoek klooster hotel De Soete Moeder, een plek die jonge mensen zoals werklozen, schoolverlaters en studenten die een werkplek zoeken, de kans geeft om te leren en werkervaring op te doen – tour met gids en diner.			Katja Margret Ronald Marc

Dag 4 – COMMUNICATIE EN BEGELEIDERSVAARDIGHEDEN

Locatie: Gemeente Oss – Anton Jurgenszaal, Raadhuislaan 2

	Tijd	Wat	Doel	Benodigd materiaal	Trainer
1	75min 9.00-10.15	<p>Welkom en dagprogramma Kort terugblikken op gisteren: sociale evenement. Wat was interessant in Den Bosch?</p> <p>We kijken een korte film van Rita Pierson "Every kid needs a champion"</p> <ul style="list-style-type: none"> • Welke aspecten herken je waarover we gisteren gesproken hebben? • Daarna bespreken we wat opvalt in de film, wat eruit springt. • Wat is belangrijk in de communicatie met studenten? <p><u>Praten over loopbanen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Verwerkingsopdracht:</u> Deelnemers hebben een discussie met degene die naast hem of haar zit met behulp van de vraag: Wie of wat is van invloed geweest op jouw loopbaan, wat is hierdoor gebeurd? <p><u>Afsluitend gesprek met de groep:</u> de trainer vraagt de groep om opmerkelijke verhalen of conclusies uit de gesprekken te delen.</p>	Inzien van het belang van communicatieve vaardigheden en oefening met gesprekstool voor loopbaanbegeleiding.	Rita Pierson https://www.ted.com/talks/rita_pierson_every_kid_needs_a_champion?language=nl	Katja neemt de leiding Margret neemt de leiding
2	10.15-10.30	Koffie pauze			
3	10.30-11.15 11.15 -12.15	<p><i>Vraag voor deelnemers: Feedback is geen onderdeel van dit train de trainer programma, maar wel van jouw trainer. Hoe zou je ermee omgaan?</i></p> <p><u>Presentatie:</u> De trainer geeft een introductie/presentatie over de loopbaanmat.</p> <p><u>Gesprekstool voor loopbaanbegeleiding</u></p> <p>Spel met de loopbaanmat op de grond. We oefenen een aantal gevallen: wat zijn de vragen die je kunt stellen en hoe werkt dit het best of niet zo goed.</p> <p>Kijk naar de verschillende tools die we in Nederland hebben. Oefenen een loopbaangesprek in kleine groepen van 3 personen. We werken met een feedback</p>		http://www.euroguidance.nl/31_145_4_Career-compass.aspx	Margret neemt de leiding

		formulier en hulp vragen in het Engels van euroguidance.			
6	60 min 12.15-13.15	Lunch pauze			
4	13.30-15.30	Ronald Hunneman – painfull contacts		Head set	Margret neemt de leiding
	15.30-15.45	Koffie pauze			
10	15.45-16.30	<u>Groep discussie</u> <ul style="list-style-type: none"> • Een discussie over het onderwerp van de dag. Kan ik hiermee werken als trainer, wat zou ik doen/niet doen/veranderen? (30 min) • Hebben jullie een spreker/andere methode in jullie land? • Daarna nemen de deelnemers de tijd om individueel een start te maken met een persoonlijk trainingsplan. (20 min) 			Katja neemt de leiding

Dag 5 – KWALITEIT EN EVALUATIE

Locatie: Gemeente Oss – Anton Jurgenszaal, Raadhuislaan 2

	Tijd	Wat	Doel	Benodigd materiaal	Trainer
1	9.00-10.15	<p><u>Presentaties</u> Voorbeeld van mbo-organisatie: ROC de Leijgraaf – gebruikte Kwaliteit en Evaluatie Methode</p> <p><u>Werkmethode:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Individueel of in groepen onderzoeken van de handboek highlights. • Placemat methode in drie groepen: Hoe kun je als trainer met dit thema omgaan en wat zijn de overeenkomende gedachten? <p><u>Groep discussie:</u> Delen bevindingen van werkmethode</p>		<p>Handboek</p> <p>Placemat methode: http://www.humber.ca/centreforteachingandlearning/instructional-strategies/teaching-methods/classroom-strategies-designing-instruction/activities-and-games/placemat.html</p>	Marloes neemt de leiding
2	10.15-10.30	Koffie pauze			
3	10.30-12.00	<p>Positieve pedagogiek en mindset voor begeleiders <i>Oefenen hoe op een positieve manier te begeleiden.</i></p> <p><u>Werkmethode:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Deelnemers maken tweetallen en doen een rollenspel; bestand bijgevoegd iemand is student, de ander begeleider. Wissel van rollen. Een aantal kwesties worden hieronder gegeven. De student: <ul style="list-style-type: none"> - voelt zich moe op school - twijfelt, is deze studie de juiste? - wordt geplaagd in de klas - voelt zich depressief en hopeloos - kan zich niet concentreren tijdens de les, er is teveel geluid in het lokaal - leraren geven geen extra aandacht, zelfs niet als de student een persoonlijk 	Deelnemers leren het belang van oplossingsgericht denken	<p>Kaisa Vuorinen –videos, links “Strengths” https://www.youtube.com/watch?v=kspH2RL700Y</p>	Katja neemt de leiding

		<p>plan heeft</p> <p><u>Werkmethode:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kijken van de video “Strenghts” Na het rollenspel wisselen de tweetallen uit over elkaars sterke punten. <p>Bestand bijgevoegd. Gebruik het bijgevoegde document of teken je hand op het papier. Schrijf 5 sterke punten op de vingers. Benoem ook de vaardigheden die nog ontwikkeld kunnen worden. Schrijf deze op de pols.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bespreek jouw sterke punten met een Koppel. Als je jouw bedrijf goed kent, kun je ook deze sterke punten benoemen. • Kijk de film “Perseverance” & “Never give up” 		<ul style="list-style-type: none"> • Incredible perseverance of the puppy dogs;https://www.youtube.com/watch?v=GpxrgLT9Pal • Powerful Inspirational true story...Never give up! https://www.youtube.com/watch?v=kZIXWp6vFdE <p>Handboek: 4.h</p> <p>Bijlage 3 Rollenspel</p> <p>Bijlage 4 Tekening hand</p>	
6	60 min 12.00-13.00	Lunch pauze			
4	13.00-15.00	<p><u>Groep discussie + persoonlijk plan</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Een discussie over de onderwerpen van de dag, kan ik hiermee werken als 			

		<p>trainer? Wat zou ik doen/niet doen/veranderen? (30 min)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Daarna nemen deelnemers individueel de tijd om een begin te maken aan het persoonlijk trainingsplan.(20 min) 			
	15.00.15.30	<p>Evaluatie en afsluiting</p> <p>Vragen voor de deelnemers:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Welke ideeën neem je mee? - Heb je voldoende handvatten gekregen voor je eigen training? - Wat was het beste deel van de train de trainers week? - Welke nieuwe ideeën heb ik gekregen? -Tips voor de trainers - vrij commentaar <p>Afsluiting van de training</p>		Grote vellen papier om antwoorden op te schrijven. Dit wordt aan het eind opgehaald.	

ATTACHMENT 1 FORMAT INDIVIDUAL TRAINERS PLAN

Day 1

SUBJECT(S):

DATE:

LOCATION:

	Time	What	Goal	Material needed	Trainer
1					
2					
3					
4					

Day 2

SUBJECT(S):

DATE:

LOCATION:

	Time	What	Goal	Material needed	Trainer
1					
2					
3					
4					

Day 3

SUBJECT(S):

DATE:

LOCATION:

	Time	What	Goal	Material needed	Trainer
1					
2					
3					
4					

Day 4

SUBJECT(S):

DATE:

LOCATION:

	Time	What	Goal	Material needed	Trainer
1					
2					
3					
4					

Day 5

SUBJECT(S):

DATE:

LOCATION:

	Time	What	Goal	Material needed	Trainer
1					
2					
3					
4					

ATTACHMENT 2 GROUP RULES

Name of the group;

Participants;

Group rules;

- 1. _____
- 2. _____
- 3. _____
- 4. _____
- 5. _____

What do we do if someone breaks the rules?

Date & assignments;

ATTACHMENT 3 ROLE PLAY

ROLEPLAY – developing guiding skills

Participants make pairs and do a roleplay; One is student, one is a guide. Change roles. Some issues are given below. You can write your marks here, if needed.

Student;

- is feeling tired at school

- hesitates, if the career is the right one

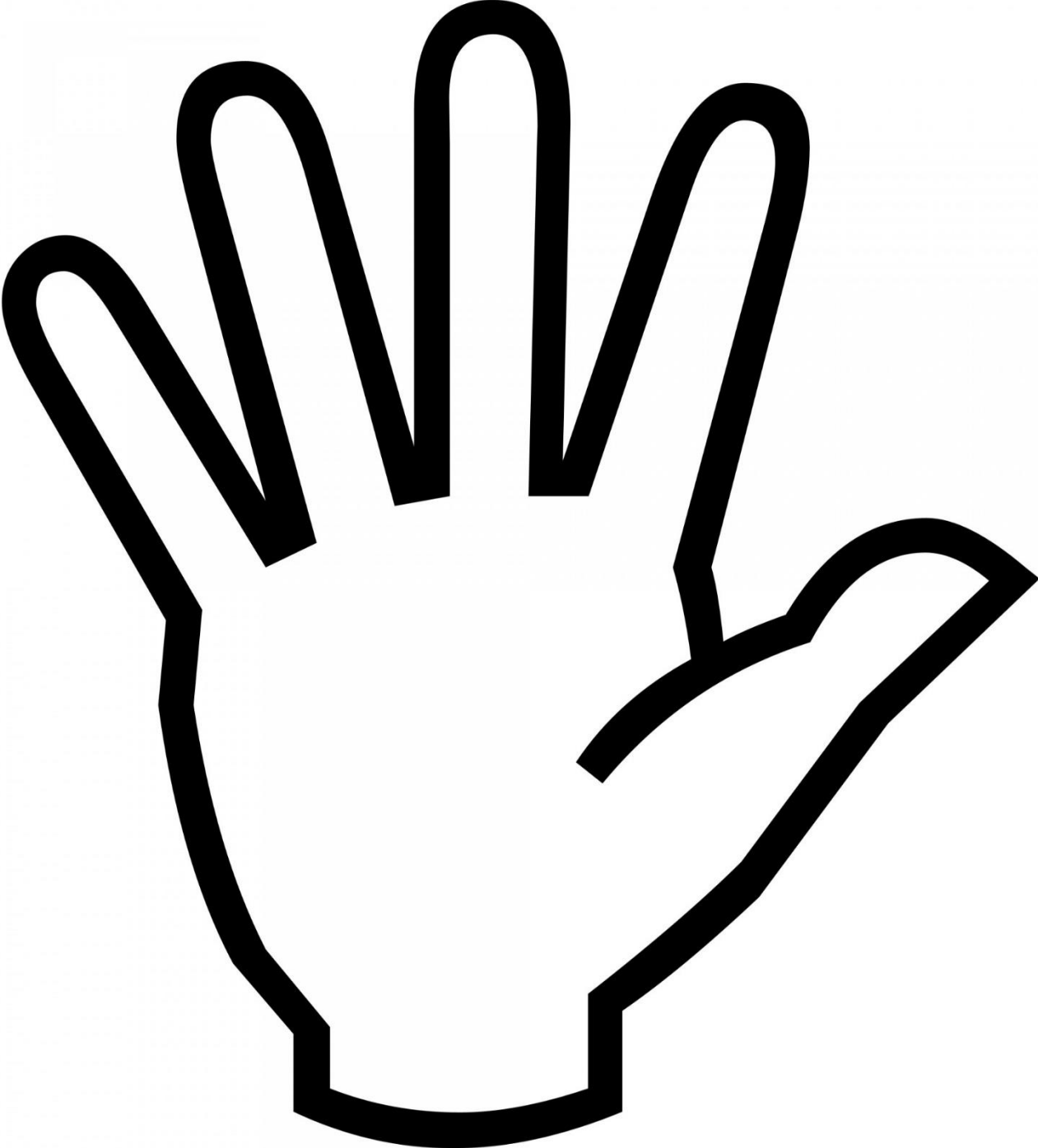
- feels teasing in the classroom

- feeling depressed and hopeless

- can't concentrate during lessons, too much noise in the classroom

- teachers don't give extra attention, even if the student has a personal plan while studies

ATTACHMENT 4 HAND DRAWING

Challenges:

